

Yazılı Metinden Sözlü Çeviri İçin Hibrit Bir Ders Modeli Önerisi

DR. ÖĞR. ÜYESİ **ILGIN AKTENER***

Öz

Bu çalışma, Covid-19 sürecinde İzmir Ekonomi Üniversitesi İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün ETI 208 kodlu Yazılı Metinden Sözlü Çeviri isimli 2. sınıf dersinin tamamıyla çevrim içi ortamda işleme gereksiniminin bir sonucudur. Çalışmanın hedefi, dersin öğretim elemanı tarafından öğrencilerin zorlu pandemi sürecinde motivasyonlarını sürdürmelerini sağlamak amacıyla tasarlanan çevrim içi ders modelinin öğrenciler üzerindeki etkisini tespit etmektir. Bunu yapmak için, öğrencilerin kılıcı rolüne (student agency) odaklanılarak öğrencilerden ders kapsamında kullanılan çeşitli aktiviteler ve eğitim yöntemleri hakkında bir öz değerlendirme raporu yazmaları istenmiştir. Bu bağlamda, öğrencilerden değerlendirmesi istenilen kalemler şu şekildedir: dersin çevrim içi ortamda işlenmesi, derste yazılı metinden sözlü çeviri çalışmalarına aktif olarak katılım (derste söz alıp çeviri yapmak) ve akabinde alınan dönüt, ders içi süreli yazılı metinden sözlü çeviri ödevlerine katılım, ders dışı yazılı metinden sözlü çeviri ödevlerinin çeviri, terminoloji çalışması ve öz değerlendirme kısmı, ders içi kelime oyunları, haftalık konuların farklı olması ve dil ikilisinin iki yönlü kullanımı. Sonuç olarak, çalışma öğrencilerin yorumları doğrultusunda yazılı metinden sözlü çeviri için hibrit bir ders modeli önerisi sunmaktadır.

Anahtar sözcükler: yazılı metinden sözlü çeviri, uzaktan eğitim, çevrim içi eğitim, hibrit ders modeli, öğrencinin kılıcı rolü

A HYBRID SIGHT INTERPRETING COURSE MODEL PROPOSAL

Abstract

This study is a result of the necessity to teach fully online ETI 208 Sight Interpreting course at the Department of English Translation and Interpretation at Izmir University of Economics during the Covid-19 pandemic. The study aims to determine the effects of an online sight interpreting course specifically designed to motivate students under the difficult conditions of the pandemic on the students. To do so, drawing on the notion of agency, students were asked to write self-assessment reports on the activities and teaching techniques used as part of the course. The items that were evaluated by the students are as follows: teaching the course in online classrooms, actively participating in the sight interpreting activities during the course and receiving feedback, participating in the in-class activities that were timed, interpretation, terminology study and self-assessment parts of assignments done outside the online classroom, in-class terminology games, different weekly topics and the two-way use of English and Turkish. As a result, the study presents a hybrid course design for sight interpreting in line with students' feedback.

Keywords: sight interpreting, distance teaching, online teaching, hybrid teaching design, student agency

* İzmir Ekonomi Ün. Fen-Edebiyat Fak. İngilizce Müt. ve Terc. Böl. ilgin.aktener@ieu.edu.tr, orcid: 0000-0001-9166-1362
Gönderilme tarihi: 30.12.2022 Kabul tarihi: 28.2.2023

GİRİŞ

Yazılı metinden sözlü çeviri eğitimiyle ilgili birçok çalışmada, bu beceriye sahip olmanın çevirmenler için önemine değinilmiştir (Kansu-Yetkiner vd. 2015; Li, 2015; Pöchhacker, 2004; Sampaio, 2007; Weber, 1990 vb.). Yazılı metinden sözlü çevirinin önemi yalnızca diğer sözlü çeviri türleri değil, aynı zamanda yazılı çeviri açısından da tartışılmaktadır. Bu çeviri türünün, konferans çevirmenliği, ardıl çeviri ve eş zamanlı çeviri gibi sözlü çeviri türleri açısından önemi, bu çeviri türlerine hazırlık amacıyla kullanılması ve yazılı metinden sözlü çevirinin, bu sözlü çeviri türlerini içeren işler esnasında doğrudan kullanılması bakımından tartışılmaktadır. Örneğin, Sampaio (2007, s. 64) yazılı metinden sözlü çevirinin, görsel, zihinsel ve sesle ilgili etkili bir koordinasyon gerektiren bir beceri olduğundan, ardıl ve eş zamanlı çeviri için önemli bir başlama noktası olduğunu dile getirmektedir. Benzer bir şekilde, Weber (1990, s. 50) yazılı metinden sözlü çevirinin çevirmene kazandırdığı hızlı bir biçimde çeviri yapma gibi becerilerin tümünün, bir konferans çevirmeninin ihtiyacı olan beceriler arasında olduğundan dem vurmaktadır. Weber (1990) ayrıca, yazılı metinden sözlü çevirinin sözlü çevirmenler için iyi bir hazırlık aracı olduğunu tartışmaktadır. Weber'e göre (1990, s. 46; yazarın çevirisi), sözlü çevirmen yazılı metinden sözlü çeviriyi "teknik terimleri bağlamında özümsemek ve uzman olmadığı bir alandaki teknik terminolojiyi kullanabilmesini sağlayacak anlık çeviri reflekslerini geliştirmek için kullanabilir." Buna ek olarak, Weber (1990) yazılı metinden sözlü çevirinin, (1) sözlü çevirmenin konferans çevirilerinden önce zor olan konuşma metinlerine hazırlanmasına ve (2) bir konferansa hazırlanırken teknik terminoloji bulmak amacıyla metin taraması için gereken hızlı okuma becerisini kazanmasına yardımcı olduğunu söylemektedir. Weber (1990, ss. 47-48) aynı zamanda, yazılı metinden sözlü çevirinin ardıl çeviri ve eş zamanlı çeviri bağlamında doğrudan kullandığından da bahsetmektedir: ardıl çeviride, konuşmacı yazılı materyallerden bazı şeyleri okuyunca, eş zamanlı çevirideyse çevirmen konuşma metnine sahipse, yazılı metinden sözlü çeviri kullanılmaktadır. Kansu-Yetkiner ve diğerleri (2015, s. 104) yazılı metinden sözlü çevirinin hem sözlü hem yazılı çeviri eğitimindeki kilit rolünü şu şekilde açıklamaktadır:

Kaynak metin ve erek metin arasındaki sözdizimsel ve biçimsel farklara ilişkin bir farkındalık sunması açısından etkin bir öğrenme ve öğretme yolu olarak görülen yazılı metinden sözlü çeviri aynı zamanda hem yazılı hem de sözlü çeviri eğitimin önemli bir parçasıdır. Kaynak metnin sözdizimsel olarak yeniden yapılandırılması ve açıklanması yoluyla dil aktarım becerilerinin geliştirilmesinde etkili bir yöntem olarak adeta bir "sesli düşünme protokolü" olarak işlev görür.

Tüm bunların ışığında, yazılı metinden sözlü çevirinin çeviri eğitimindeki önemli rolü yadsınamaz bir hâl almaktadır.¹ Benzer bir şekilde, birçok araştırmacı (örn. Pöchhacker, 2004; Sampaio, 2007; Weber, 1990) yazılı metinden sözlü çevirinin sözlü çeviri programları için zaruri olduğunu dile getirmektedir. Araştırmacılar, yazılı metinden sözlü çevirinin eğitsel önemine rağmen, bu konuda alan yazınındaki açığın altını çizmektedir (Kansu-Yetkiner vd. 2015; Lee, 2012; Li, 2015; Pöchhacker, 2004; Sampaio, 2007). Kansu-Yetkiner ve diğerleri (2015) bu açığın özellikle Türkçe-İngilizce dil ikilisinde söz konusu olduğunu dile getirmektedir. Bu argümanın doğruluğu,

¹ Yazılı metinden sözlü çevirinin yazılı ve sözlü çevirmen programlarındaki rolünün bir incelemesi için bkz. Obidina, 2015, ss. 92-94.

Türkçe-İngilizce temelinde yazılı metinden sözlü çeviri öğretimiyle ilgili literatüre bakılınca açık bir şekilde göze çarpmaktadır. Kansu-Yetkiner ve diğerlerinin (2015) yazılı metinden sözlü çeviride öğrencilerin performanslarındaki akıcısızlığının takip edildiği çalışmalarının yanı sıra, farklı ögeler açısından yazılı metinden sözlü çeviri sürecinde karşılaşılan sorunlar üzerine yapılmış az sayıda deneysel çalışma bulunmaktadır. Örneğin Alan'ın (2020) çalışması, garden-path tümcelerinin çevirisinde, yazılı metinden sözlü çeviri eğitimi almış çevirmenler ve bu alanda eğitim almamış çevirmenler arasındaki performans açısından farkları incelemektedir ve sonuç olarak, eğitim almış çevirmenlerin garden-path tümcelerini daha başarılı çevirdiklerini tartışmaktadır. Şulha (2014) ise 2. sınıf çeviri öğrencileri üzerinden yürüttüğü deneysel çalışmasında yazılı metinden sözlü çeviri sırasında karşılaşılan sorunları incelemektedir.² Bu çalışmaların her birinin yazılı metinden sözlü çeviri eğitimi açısından çıkarımları olsa da hiçbiri doğrudan yazılı metinden sözlü çeviri için bir eğitim modeli sunmamaktadır.

Son yıllarda, özellikle Covid-19 sürecinde, uzaktan eğitim uygulamaları oldukça yaygınlaşmıştır ve hatta zorunlu hale gelmiştir. Uzaktan eğitim uygulamalarına olan talebin nedenleri arasında 4 temel faktör verilebilir: 1) eğitimsel ihtiyaçlar; 2) telekomünikasyon teknolojilerinin gelişimi; 3) ekonomik sebepler ve 4) telefon çevirisi gibi piyasa talepleri (Ko, 2006). Uzaktan eğitimin avantajları, her ne kadar kullanılan uzaktan eğitim modeline ve bağlama göre değişiklik gösterse de, göz ardı edilemez. Bu avantajlara örnek verecek olursak, öğrenciler açısından, uzaktan eğitimin sağladığı esneklik, ders materyallerine daha kolay ulaşım, düşük ücret, istenilen zaman evden derse çalışma, öğrenci odaklı eğitim, kullanıcının bulunduğu ortama bakmaksızın bilgiye eşit ulaşım, e-öğrenme sistemlerinin öğrenciler ve eğitimciler arasındaki iletişimi güçlendirmesi, e-öğrenme sistemleri yoluyla öğrencilerin sınıf çalışmalarını iş hayatları etrafında şekillendirebilmeleri, engelli öğrencilerin buldukları yerlere bakmaksızın eğitim alabilmesi, vb.den bahsedilebilir (O'Lawrence, 2005; Oliveira vd. 2018; Radu vd. 2011; Rawashdeh vd. 2021). Uzaktan eğitimin avantajlarına eğitim kurumu açısından bakılınca, düşük maliyet, fiziksel alan ihtiyacının olmaması, ders türüne göre tek bir ders kaydının birçok şube/sınıf tarafından kullanılabilmesi gibi faktörlerden bahsedilebilir (O'Lawrence, 2005; Oliveira vd. 2018).

Uzaktan eğitimin tüm bu faydalarına rağmen, uzaktan eğitim modellerini yazılı metinden sözlü çeviri eğitimi temelinde ele alan çalışma sayısı oldukça azdır. Gerçekleştirilen literatür taramasında yazılı metinden sözlü çeviri eğitimiyle ilgili genel önerilerin verildiği (Ersözlü, 2005; Doğan, 1996) ve yazılı metinden sözlü çeviri için ayrıntılı ders desenlerine (Li, 2015) veya Türkçe-İngilizce dil ikilisi hariç dil ikililerinde yazılı metinden sözlü çeviri eğitimine odaklanan çalışmalar (Lee, 2012; Thawabteh, 2015; Krapivkina, 2008) bulunsa da çevrim içi ortamda yürütülmek üzere tasarlanmış kapsamlı bir yazılı metinden sözlü çeviri ders modeli öneren bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Öte yandan, Ko ve Chen (2011) ve Ko (2008), çevrim içi ortamda ve uzaktan eğitim yoluyla yazılı metinden sözlü çevirinin de bileşenleri arasında bulunduğu sözlü çeviri öğretimi ele alan çalışmalar yapmışlardır. Ko (2008) diyalog çevirisini, ardıl çeviriyi ve yazılı metinden sözlü çeviriyi

² Ayrıca, yazılı metinden sözlü çeviriyi de içeren sözlü çeviri bağlamında, öğrenci çevirilerinde belirtikleştirme ve kip kaydırmalarını inceleyen çalışmalar da bulunmaktadır (Kansu-Yetkiner vd. 2014; Oktar vd. 2015).

içeren eşlik çevirisinin telekonferans, telefon ve internet yoluyla uzaktan eğitiminin etkinliğini incelemek amacıyla, bir eğitim programının uzaktan eğitim yoluyla bir gruba, yüz yüze eğitim yoluyla başka bir gruba sunulduğu deneysel bir çalışma yapmıştır. Çalışmanın sonunda uzaktan eğitim alan öğrencilerin yüz yüze eğitim alan öğrencilere benzer becerilere sahip olduğu tespit edilmiştir. Ko ve Chen ise (2011) diyalog çevirisini, yazılı metinden sözlü çeviriyi, ardıl çeviriyi ve eş zamanlı çeviriyi içeren bir çevrim içi, senkron eğitim programı uygulayarak sözlü çevirinin çevrim içi ortamda öğretilmesinin uygulanabilirliğini ve kısıtlarını tespit etmeyi amaçlamıştır. Carr ve Steyn (2000) ise Vancouver Community College'daki mahkeme çevirmeni yetiştirmeyi planlayan uzaktan eğitim projesinin zorluklarını tartışırken, Moeketsi ve Wallmach (2005) The University of South Africa'daki geleneksel ve modern uzaktan eğitim yöntemleriyle sürdürülen Mahkeme Çevirmenliği alanındaki lisans programını ele almaktadır. Bu çalışmalardan görülebileceği gibi, yalnızca yazılı metinden sözlü çevirinin uzaktan eğitim modeliyle öğretilmesine doğrudan odaklanan çalışmalar yokken bu çeviri türünü çalışmanın bir parçası olarak ele alan çalışmaların sayıları da oldukça kısıtlıdır.

Bütün bunlar ışığında, literatürdeki Türkçe-İngilizce dil ikilisi temelinde yazılı metinden sözlü çevirinin eğitimi ve yazılı metinden sözlü çevirinin uzaktan eğitimiyle ilgili açığı kapatmak üzere bir adım olması amacıyla, bu çalışma yazılı metinden sözlü çeviri için hibrit bir ders modeli önerisi sunmayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Covid-19 sürecinde doğan İzmir Ekonomi Üniversitesi İngilizce Mütercim ve Tercümanlık Bölümünün ETI 208 kodlu Yazılı Metinden Sözlü Çeviri isimli 2. sınıf dersinin tamamıyla çevrim içi ortamda işleme gereksiniminin bir sonucu olan bu çalışma, dersin öğretim elemanı tarafından öğrencilerin zorlu pandemi sürecinde motivasyonlarını sürdürmelerini sağlamak amacıyla tasarlanan çevrim içi ders modelinin öğrenciler üzerindeki etkisini tespit etmeyi hedeflemektedir. Bu amaçla, öğrenci odaklı bir yaklaşımla dönem sonunda öğrencilerin dersin çeşitli aktivitelerini ve özelliklerini öz değerlendirme raporları yoluyla değerlendirmeleri istenmiştir. Sonuç olarak çalışma, öğrencilerin raporları doğrultusunda toplanan veriler ışığında, tasarlanan ders modelini geliştirmeyi ve hibrit bir ders modeli sunmayı amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, öğrenciler dersler bağlamında yer yer kendi çalışmalarını sürdürdüklerinden ve öğrencilerin dersin çeşitli aktivitelerini kendi motivasyonları açısından düşünüp değerlendirmeleri istendiğinden, kuramsal olarak öğrencilerin kılıcı rolüne (student agency) odaklanmanın uygun olacağı düşünülmektedir. Bir sonraki bölümde, kısaca bu kavrama değinilecektir.

1. ÖĞRENCİLERİN KILICI ROLÜ

Taub ve diğerleri (2020) öğrencilerin kılıcı rolünün (student agency) insanların kılıcı rolüyle (human agency) yakından ilişkili olduğunu dile getirmektedir. İnsanların kılıcı rolü, kişinin kendi kendini organize eden, proaktif, öz yansıtma ve öz düzenleme mekanizmalarını içermektedir (Bandura, 1999). Ayrıca, bu kavram kişilerin bağımsız karar vermelerine, otonom olarak aksiyon almalarına ve kendilerinin ve öteki kişilerin çıkarları doğrultusunda doğru kararlar vermelerine işaret etmektedir (Campbell, 2012). Aynı doğrultuda, öğrencilerin kılıcı rolü (learner agency), motivasyon, öz yeterlilik gibi içsel özelliklerle ilişkilendirilmektedir (Oxford, 2003; Matsumoto, 2021). Bu noktada, öz yansıtma mekanizmaları ve motivasyon kavramları öne çıkmaktadır. Bu

çalışmada, öğrencilerin çevrim içi bir yazılı metinden sözlü çeviri dersine olan ilgilerini ve dolayısıyla, bu dersle ilgili motivasyonlarını artırmak için oluşturulan öğretim yöntemleri (bir sonraki bölüme bakınız) üzerinde düşünüp hangilerini etkili bulduklarını raporlamaları istendiğinden, öz yansıtma mekanizmalarının harekete geçirildiği söylenebilir. Bunlara ek olarak, öğrencilerden alınan dönütün sonraki senelerde dersin içeriğini şekillendirmede kullanılacağı belirtilerek Larsen-Freeman'ın (2019, s. 70; yazarın çevirisi) öğrencinin kılıcı rolüne dair yaptığı tanımla uyumlu bir biçimde, öğrencilerden kendilerinin “öğrenme koşullarını optimal hale getirmeleri” istenmiştir. Ek olarak, Campbell'in (2012) tanımında olduğu gibi, öğrencilerin kendi ve öteki öğrencilerin çıkarları doğrultusunda karar vermeye itilmiş olduğu söylenebilir.

Kılıcı rolü farklı bir açıdan, yani öğrenme açısından ele alınabilir. Öğrenme ve eğitsel başarının sağlanmasında kılıcı rolü, yani öğrencilerin gösterdikleri otonomi, sorumluluk bilinci, sahiplik hissi, öz yönlendirme ve düşünme seviyeleri, çok önemli bir yere sahiptir (Du vd. 2020). Bir başka deyişle öğrenciler, eğitmenin yönlendirmelerinin yanı sıra, öğrendikleri konunun sorumluluğunu alıp gerektiğinde öz yönlendirme uygulayarak otonom bir biçimde konuyu öğrenmek için çabalamalıdır. Bir sonraki bölümde görülebileceği gibi, yazılı metinden sözlü çeviri dersi bağlamında öğrencilerin yer yer kendi çalışmalarını yapmaları istenmiştir. Örneğin, öğrenciler haftalık ödevlerde eğitmenin verdiği ödevler üzerinde ve talimatlar doğrultusunda öncelikle kendi çalışmalarını (yani, metin üzerinde çalışma, terminoloji çalışması vb.) kendi belirledikleri zaman aralıklarında yapmışlardır. Bu ödevler, eğitmen denetimi altında yapılmadığından, öğrenciler rahatlıkla ödevin kurallarını uygulamadan ödevleri yapabilirler. Bu bağlamda, öğrencilerin yazılı metinden sözlü çeviri becerisini kazanmak için sorumluluk bilinci göstermeleri ve ödevleri ancak kurallara uyarak yapmaları halinde bu beceriyi kazanabilecekleri kanısına varıp kılıcı rollerini benimsemeleri beklenmiştir. Benzer bir şekilde, ders içerisinde yapılan aktivitelerin hazırlık kısmında da aktiviteye aktif katılma gibi makro düzeyde verilecek kararlardan, kullanılacak sözlük, anlamına bakılacak kelime, çözümlenecek cümlelerin seçimi gibi mikro düzeyde verilecek kararlara kadar, öğrencilerden otonom olarak karar vermeleri beklenmiştir.

Özetleyecek olursak, bu çalışmada öğrencilerin kılıcı rolü iki seviyede ön plana çıkmaktadır:

1) Öğrenciler, öz yansıtma mekanizmalarını kullanarak dönem boyunca sürdürülen aktiviteleri özellikle motivasyon açısından değerlendirip bu aktivitelerin etkinlikleriyle ilgili düşüncelerini gelecek dönemlerde dersin şekillenmesinde rol oynayacaklarının bilincinde olarak raporlamışlardır.

2) Öğrenciler, dönem boyunca sürdürülen aktiviteler sırasında sorumluluk bilinciyle yazılı metinden sözlü çeviri becerileri kazanmak için otonom olarak hareket etmiş ve kararlar vermişlerdir.

2. YAZILI METİNDEN SÖZLÜ ÇEVİRİ DERSİNİN İŞLENİŞ BİÇİMİ

Giriş bölümünde bahsedildiği gibi, yazarın bilgisi dâhilinde yazılı metinden sözlü çevirinin uzaktan eğitim yöntemleriyle öğretilmesini odağına alan bir çalışma bulunmamaktadır. Ko (2008) ve Ko ve Chen'in (2011) çalışmaları yazılı metinden sözlü çeviriyi, uzaktan sözlü çeviri eğitimine odaklanan derslerin bir parçası olarak ele almaktadır. Bu çalışmalardan, Ko ve Chen'in (2011) çalışması çevrim içi eğitim yöntemlerine odaklandığı için çalışmamız için önem teşkil etmektedir. Ko ve Chen'in (2011, s. 125) sözlü çevirinin uzaktan eğitim yöntemleriyle öğretimi için program

tasarımları kategorizasyonu açısından, çalışmamızın odağı olan yazılı metinden sözlü çeviri dersleri, eğitmenin desteklediği bireysel çalışma ve yüz yüze eğitime benzer etkileşimli eğitim kategorileri altında değerlendirilebilir. Dersin özelliklerini daha da ayrıntılandırarak olursak, ders tamamıyla çevrim içi olarak (haftada 30-40 dakikalık toplam 3 ders saati) Blackboard Learn ve Blackboard Collaborate üzerinden Mentimeter.com ve ara sınav, final sınavı, quiz gibi değerlendirmeler sırasında Zoom desteğiyle işlenmiştir. Dönemin başında üç hafta kadar bir süre boyunca yazılı metinden sözlü çeviri hakkında kuramsal bilgi verildikten ve yazılı metinden sözlü çeviri sırasında kullanılacak hızlı okuma, atlamalı okuma, tarama, başka sözcüklerle anlatma, çözümlene, bölmeleme vb. gibi teknikler uygulamalı olarak işlendikten sonra, dönemin sonuna kadar düzenli olarak yazılı metinden sözlü çeviri uygulamaları yapılmıştır. Bu uygulamaların kapsamında yapılanlar aşağıda listelenmiştir:

• Haftanın konusuyla (örn. sağlık, ruh sağlığı, toplumsal cinsiyet eşitliği, sosyal hizmetler, turizm) ilgili ödev: Haftalık ödevlerin çeviri, terminoloji çalışması, öz değerlendirme olmak üzere üç bileşeni bulunmaktadır. Öğrencilere haftanın konusu hakkında İngilizce veya Türkçe bir metin verilmiştir. Bu metni çevirmeye geçmeden önce, öğrencilerden metnin konusuyla ilgili araştırma yapıp terminoloji listesi hazırlamaları istenmiştir. Daha sonra metne belli bir süre içinde hazırlanıp metni çevirmeleri istenmiştir. Son olarak da çeviri sırasında zorlandıkları noktalarla ilgili kısa bir öz değerlendirme yapmaları istenmiştir. Her hafta, ders başlangıcında BlackBoard Collaborate üzerinden ödevlerle ilgili kısa bir tartışma sürdürülmüştür. Ödevler dönemin ilk yarısında İngilizceden Türkçeye, ikinci yarısında ise Türkçeden İngilizceye olarak yürütülmüştür (ödev örneği için bkz. Şekil 1). Bu uygulama, Ko ve Chen'in (2011) eğitmenin desteklediği bireysel çalışma kategorisi altında değerlendirilebilir. Öğrenciler, kendilerine verilen metni, eğitmenin talimatları doğrultusunda bireysel olarak çalışmaktadırlar. Ancak daha sonra eğitmenle birlikte ödevi tartışıp gereken eğitsel desteği almaktadırlar.

You are to help a patient with cold at a doctor's appointment.

- 1) In a Word document, prepare a terminology list of 10 words related to cold (could be ENG>TR or TR>ENG).
- 2) Download the text attached. Skim it for content, terminology, style etc. Take brief notes if necessary. Your preparation should not be more than 3-5 minutes long.
- 3) Sight translate the text while recording your rendition. Your sight translation should be around 3-4 minutes.
- 4) After your sight translation, write a few sentences (around 3-4 sentences) on the things you found challenging during sight translation and why. You can write this under your terminology list, you don't have to submit a separate document.
- 5) Submit the recording as well as your terminology lists by 19.04, 10:00 am

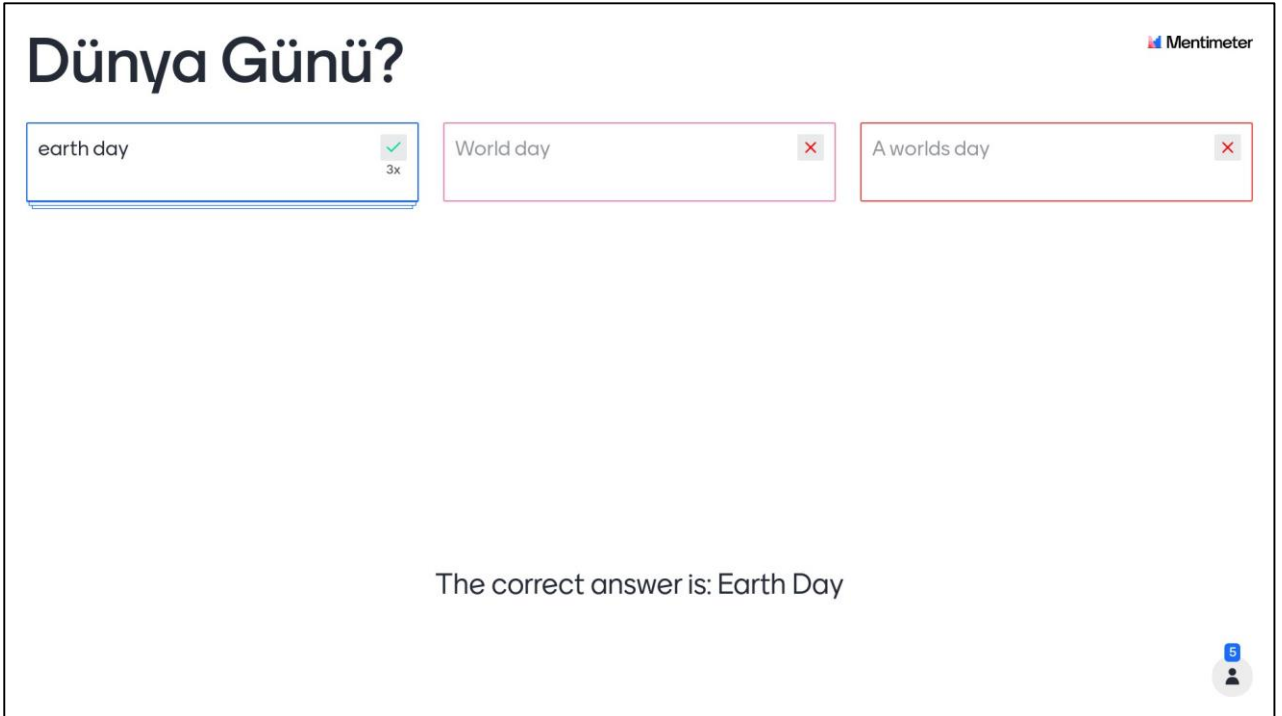
You can drop me a message through Oasis if you have questions about the assignment. Good luck. ☺

Şekil 1. Ödev Örneği

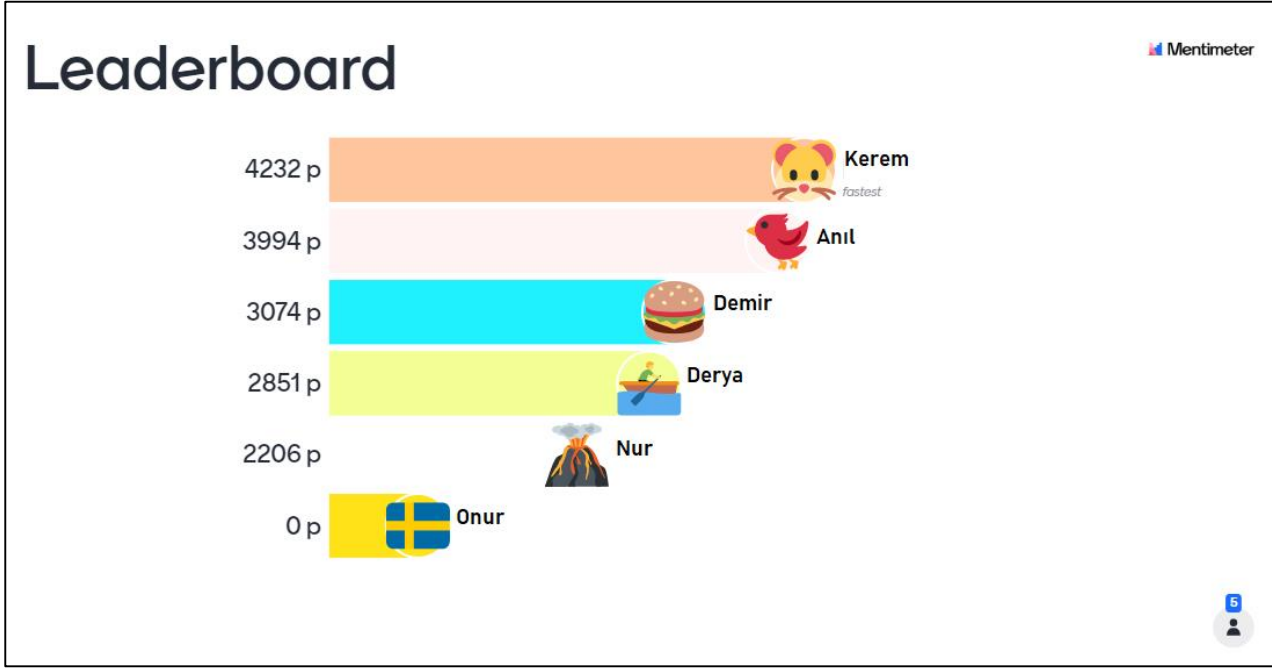
- Haftanın konusuyla ilgili ders içi çalışma: Her hafta, dersin konusuyla ilgili birçok kısa metin BlackBoard Collaborate üzerinden öğrencilerle paylaşılarak çeviri çalışmaları yürütülmüştür. Önce öğrencilere, metne hazırlık için süre verilmiştir ve daha sonra bir öğrencinin gönüllü olup metni çevirmesi istenmiştir. Daha sonra dersin öğretim elemanı ve bazen diğer öğrenciler, metni çeviren öğrenciye performansı hakkında dönüt vermiştir. Ders içi çalışmalar bağlamında yapılan çeviriler, dönemin ilk yarısında İngilizceden Türkçeye, ikinci yarısında ise Türkçeden İngilizceye olarak yürütülmüştür. Bu uygulama, senkron ders saatleri bağlamında gerçekleştirildiği ve eğitime uygulanmanın başından sonuna kadar destek amaçlı ulaşılabildiği için Ko ve Chen'in (2011) yüz yüze eğitime benzer etkileşimli eğitim kategorisi altında değerlendirilebilir.

- Ders içi süreli yazılı metinden sözlü çeviri ödevleri (in-class activity): Küçük sınav, ara sınav ve final sınavı hazırlığı amacıyla bu sınavların formatına benzer, süreli ders içi ödevler verilmiştir. Bu ödevler, sınavlardan önce dört kez verilmiştir. BlackBoard Collaborate ekranından bir metin paylaşılmıştır ve öğrencilerden belli bir süre zarfında bu metinlere hazırlanıp metinlerin çevirisini yapıp kaydettikten sonra BlackBoard Learn'de açılan ödevde yüklemeleri istenmiştir. Daha sonra, söz konusu metinler tartışılmıştır. Bu uygulama, Ko ve Chen'in (2011) eğitmenin desteklediği bireysel çalışma kategorisi altında değerlendirilebilir. Öğrenciler, kendilerine verilen metni, eğitmenin talimatları doğrultusunda senkron ders saati bağlamında çalışsalar da hazırlık ve çeviri kısmını tamamen bireysel olarak gerçekleştirmektedirler. Uygulama bittikten sonraki metnin değerlendirilmesi kısmında öğrenciler eğitmenin desteğini alabilmektedirler.

- Kelime oyunları: Mentimeter.com üzerinden, dersin konularıyla ilgili öğrencilerin eş zamanlı olarak katılabildikleri kelime oyunları oynanmıştır. Bu oyunlar bağlamında, öğrencilere dersin konularıyla ilgili kelimeler çoktan seçmeli ve boşluk doldurmalı şekilde sorulmuştur ve öğrenciler birbirleriyle yarışarak bu soruları yanıtlamıştır (örnek soru için bkz. Şekil 2 ve öğrenci katılımını gösteren oyun lider tahtası örneği için bkz. Şekil 3).

Şekil 2. Örnek Kelime Oyunu Sorusu

Şekil 3. Oyun Lider Tahtası Örneği³

Ko ve Chen'in (2011) çalışmasındaki öğretim tasarımı sınıf içi bireysel öğrenci çalışması, tüm sınıf çalışması, ders sonrası ikili çalışma ve ders sonrası bireysel çalışmadan oluşmaktadır. Her ne kadar bu çalışmadaki dersin işleniş biçimi ve Ko ve Chen'in öğretim tasarımı arasında paralellikler olsa da (örn. ders içi çalışmalar, sınıf içi bireysel öğrenci çalışması ve tüm sınıf çalışmasına benzerken, ödevler ders sonrası bireysel çalışmaya benzemektedir), Ko ve Chen'in çalışmasındaki ders içeriği bu çalışmanın ders işleniş biçimi kadar açık bir şekilde aktarılmamaktadır. Bu açıdan, bu çalışma daha açık bir çevrim içi ders içeriği ve öğrencilerin yorumları doğrultusunda şekillendirilmiş hibrit bir ders modeli önerisi sunuyor olduğundan var olan çalışmalardan farklılaşmaktadır.

3. VERİ TOPLAMA VE ANALİZ METODU

Bu çalışma öğrenci odaklı olduğundan dönem sonunda öğrencilerden dersin işlenişinin kendilerinin yazılı metinden sözlü çeviri becerilerine ve derse olan ilgilerine olan olumlu/olumsuz etkilerini kısa bir öz değerlendirme raporu olarak yazmaları istenmiştir. 'Dersin işleniş biçimi' kısmında belirtilenler doğrultusunda öğrencilerin odaklanmaları istenilen kategoriler şu şekilde listelenmiştir:

- Dersin çevrim içi ortamda işlenmesi
- Derste yazılı metinden sözlü çeviri çalışmalarına aktif olarak katılım (derste söz alıp çeviri yapmak) ve akabinde alınan dönüt
- Ders içi süreli yazılı metinden sözlü çeviri ödevlerine katılım (in-class activity)
- Ders dışı yazılı metinden sözlü çeviri ödevlerinin çeviri kısmı (assignment)

³ Gizlilik adına öğrencilerin isimleri değiştirilmiştir.

- Ders dışı yazılı metinden sözlü çeviri ödevlerinin terminoloji çalışmaları kısmı (assignment-terminology)
- Ders dışı yazılı metinden sözlü çeviri ödevlerinin öz değerlendirme kısmı (assignment-a few sentences on challenges)
 - Ders içi kelime oyunları
 - Haftalık konuların farklı olması
 - Dil ikilisinin iki yönlü kullanımı (İngilizce>Türkçe, Türkçe>İngilizce)

Dersi alan toplam 59 öğrenciden derse aktif ve düzenli olarak katılan 19 öğrenciyle iletişime geçilmiştir. Öğrencilere yapılacak çalışma ve onlardan istenilenler hakkında bilgi verilmiştir ve onlardan gelecek raporlar doğrultusunda yapılacak çalışmada kimliklerinin gizli kalacağı temin edilmiştir. Bu 19 öğrencinin 16'sı öz değerlendirme raporu konusunda geri dönüşte bulunmuştur. Öğrencilerin cinsiyet ve sınıf/bölüm dağılımı şu şekildedir: geri dönüşte bulunan öğrencilerin 7 tanesi kadinken 9 tanesi erkektir. Öğrencilerin 14 tanesi 2. sınıf öğrencisiyken, bir tanesi derisi alttan ikinci kez alan 3. sınıf öğrencisi ve bir tanesi kendi bölümünde 2. sınıf öğrencisi olan bir Çift Anadal öğrencisidir. Öğrencilerin yolladığı öz değerlendirme raporlarının uzunluğu 1 paragraf ile 2 sayfa arasında değişiklik göstermiştir ve toplam 15 sayfaya yakın geri dönüş olmuştur. Öğrencilerden gelen raporlar, 10 alt kategori içeren bir tablo kullanılarak ve içerik analizi yoluyla kodlanmış ve incelenmiştir. Sözü geçen kategoriler yukarıda verilen 9 ögeden ve onuncu bir 'diğer' kategorisinden oluşmaktadır. İçerik analizi esnasında öğrencilerden gelen raporlardaki "anamlı beyanlar" raporların üzerinden birden fazla kez geçilerek renk kodlaması yoluyla belirlenmiştir ve kategorilere yerleştirilmiştir (Gillham 2000, s. 59). Artakalan ve önemli olduğu düşünülen "kendine özgü beyanlar" (Gillham 2000, s. 60) 'diğer' kategorisine yerleştirilmiştir. Sonraki bölümlerde, söz konusu kategorilerin altında öğrencilerin dönütleri yorumlanmıştır.

4. ANALİZ

4.1. Dersin Çevrim İçi Ortamda İşlenmesi

Dersin çevrim içi ortamda işlenmesi konusunda öğrencilerin olumlu ve olumsuz görüşleri sayıca birbirine yakın olmuştur. 16 öğrencinin, 5 tanesi yazılı metinden sözlü çeviri dersinin çevrim içi olarak yürütülmesiyle ilgili olumlu, 6 tanesi olumsuz, kalan 5 tanesi hem olumlu hem olumsuz görüş bildirmiştir. Bu görüşleri içerik açısından irdeleyecek olursak, öğrencilerin bazıları (4 öğrenci), dersin çevrim içi olarak işlenmesinin avantajlarından biri olarak, çevrim içi ortamın daha az gerginlik yaratıcı olmasını dile getirmiştir. Bir öğrenci, bunun sebebini arkadaşlarının gözleri önünde çeviri yapmak zorunda kalmamak olarak açıklamıştır. Bir öğrenci, bunun özellikle (küçük) sınavlar sırasında bir avantaj olduğunu söylemiştir. Yazılı metinden sözlü çevirinin yüz yüze sınavlarında öğrencilerin grup grup sınava alınmasının, bekleyen öğrenciler üzerinde baskı kurduğunu, dolayısıyla çevrim içi sınavlara her öğrencinin aynı anda girip sınavı yapabilmelerinin öğrencilerin performansları açısından daha olumlu olduğunu belirtmiştir. Buna ek olarak, 5 öğrenci, çevrim içi eğitimin yazılı metinden sözlü çeviri performanslarını veya dersin işleniş biçimini kısıtlayan bir durum olmadığını dile getirerek daha genel yorumlar yapmıştır. Bu öğrencilerden 2 tanesi, bunun ancak derse katılım gösterildiğinde ve ödevler yapıldığında geçerli olduğunu

söylemiştir. Yine bu 5 öğrenciden bir tanesi çevrim içi eğitimin yalnızca söz konusu ders bazında onun için daha verimli olduğunu dile getirmiştir. Bir öğrenciyse dersin işleniş biçiminin, yani bol bol aktivite yapılmasının, kendisinin dersten kopmasını engellediğini ve dolayısıyla, dersten verim aldığını söylemiştir. Başka bir öğrenciyse, dersin çevrim içi olarak işlenmesini, internet kaynaklarına kolaylıkla ulaşım sağlayarak bilinmeyen kelimelere bakmasına izin verdiğinden olumlu olarak değerlendirmiştir. Aynı öğrenci, sadece belli öğrencilerin derse katılım göstermesinin, kendisinin derse daha çok katılmasına fırsat sağladığını dile getirip bir dezavantajı avantajına çevirdiğini göstermiştir. Bunlara ek olarak, öğrencilerden bir tanesi dersin çevrim içi olarak verilmesinin pratik yapmayı kolaylaştırdığını ve hızlandığını söylemiştir.

Çevrim içi eğitimi olumsuz veya hem olumlu hem olumsuz gören öğrencilerin en çok dile getirdiği sorunlardan bir tanesi (8 öğrenci) çevrim içi eğitimin öğrencilerin dikkatlerini, ilgilerini ve motivasyonlarını etkileyerek adaptasyonu zorlaştırdığı ve dolayısıyla, dersi verimsizleştirdiğidir. Bu öğrencilerin bir kısmı, çevrim içi eğitimin katılımı da etkilediğini dile getirmiştir. Buna ek olarak, 3 öğrenci çevrim içi eğitimin bağlantı sorunları sebebiyle sekteye uğrayabildiğini ve özellikle süreli aktivitelerde mağduriyete sebep olabildiğini söylemiştir. 2 öğrenci, çevrim içi eğitim sırasında fiziksel olarak dersin öğretim elemanı ile aynı ortamda bulunamamanın etkilerine değinip eksikliklerin tespitinin güç olduğunu ve dersin öğretim elemanının, öğrencilerin ders sırasında yaptıklarını rahatlıkla görememesine yol açabileceğini söylemiştir. Dersin çevrim içi olarak verilmesinin kaygı azaltıcı bir unsur olduğunu söyleyen öğrencilerin aksine, bir öğrenci çevrim içi eğitimin çeviri sırasında kendisinde paniğe yol açtığını dile getirmiştir. Diğer bir öğrenciyse, bu dersi çevrim içi olarak almasının gerçek hayata yakın tecrübeden mahrum kalmasına yol açtığını ve kendisinin bir eksiği olan topluluk önünde konuşma becerisini geliştirmesinin önüne geçtiğini söylemiştir.

4.2. Dersteki Yazılı Metinden Sözlü Çeviri Çalışmalarına Aktif Olarak Katılım ve Akabinde Alınan Dönüt

Derse, ders sırasında aktif katılım, yani ders sırasında yapılan aktivitelerde gönüllü olup yazılı metinden sözlü çeviri yapmak ve bunların üzerine dersin öğretim elemanının verdiği dönütler hakkında 16 öğrenciden 14 tanesi geri dönüş yapmıştır ve geri dönüşlerin hepsi olumlu olmuştur. Öğrenciler, aktif katılımın yazılı metinden sözlü çeviri açısından dile getirdiği faydalar şu şekilde sıralanabilir: 1) çeviride ve çeviri becerilerini geliştirmede hız kazanma, 2) çeviri kalitesinin artması, 3) öğrencinin daha ilgili ve odaklı olmasını sağlama, 4) aktif katılım sayesinde dersin öğretim elemanından dönüt alabilme. Alınan faydalara ek olarak, bazı öğrenciler aktif katılımın dersten verim alabilmede önemli bir rolü olduğunu dile getirmiştir. Derse aktif katılım ile ilgili, yalnızca bir öğrenci kendisinin konsantrasyon sorunu olduğundan aktif katılımın onun için zorlayıcı olduğunu belirterek olumsuz bir görüş dile getirmiştir.

Öğrencilerin öz değerlendirme raporları öğretim elemanı tarafından dersteki çeviri çalışmalarına katılan öğrencilere verilen dönüt açısından irdelendiğinde, alınan dönütlerden öğrencilerin büyük memnuniyet duydukları anlaşılmıştır. Öğrenciler, dönütlerin kendilerini geliştirmede, metinlerde anlaşılmayan kısımların anlaşılmasında, bağlama göre uygun kelime

seçimi yapmayı öğrenmede ve kelime dağarcığını genişletmede ve kullanabilecekleri çeviri tekniklerini öğrenmede faydalı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, 8 öğrenci aldıkları dönütlerin yaptıkları hataları ve eksikliklerini fark edip öğretim elemanın yaptığı yorumlar doğrultusunda bunları düzeltmeleri için olanak sağladığından kendileri için çok olumlu olduğunu dile getirmiştir. Bir öğrenci, aldığı dönütlerin yaptığı hatalarla ilgili farkındalık sağlaması sayesinde “daha iyi çeviriler ve daha az hata yapmaya” başladığını söylemiştir. Başka bir öğrenciyse, aldığı dönütlerin hata farkındalığı yaratmasının yanı sıra “kelime seçimlerinde” nelere dikkat etmesi gerektiğini ve cümleleri farklı yollarla nasıl “formüle” edebileceğini gösterdiğini bildirmiştir. Ayrıca 2 öğrenci, her hafta yapılan ödevlerden sonra derste alınan dönütlerin öneminden dem vurmıştır. Bu öğrencilerden bir tanesi, bu dönütlerin yine hata farkındalığı sağlayarak kendini geliştirmesine yardımcı olduğunu söylerken, diğeri bunların “ödevin havada kalmasını” önlediğini ve böylelikle, ödevlerin “etkili ve geliştirici” olduğunu belirtmiştir.

Aktif katılım ve öğretim elemanından alınan dönüt hakkında yukarıda ele alınan yorumlara ek olarak, 2 öğrenci bu konularla ilgili iki farklı yorumda bulunmuştur. Bunlardan bir tanesi, dersin öğretim elemanın “verdiği destek ve samimi geri dönüşü”nün öğrencinin derse katılımını ve kendine olan güvenini artırdığı şeklindedir. Diğer öğrenciyse, aktif katılımın kendisinin sahip olduğu heyecan sorununu çözmesinde etkili olabileceğini düşündüğünü dile getirmiştir.

4.3. Ders İçi Süreli Yazılı Metinden Sözlü Çeviri Ödevlerine Katılım (in-class activity)

Ders içi süreli yazılı metinden sözlü çeviri ödevleriyle ilgili toplam 11 öğrenci yorum yapmıştır ve yorumlarda bu aktiviteyi olumsuz bir ışıktaki gören herhangi bir öğrenci çıkmamıştır. Öğrenciler, etkinliğin eğlenceli, öğretici ve yararlı olduğunu ve bu aktivitenin varlığından memnun olduklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilere göre bu aktivite, daha ilgili olmalarını, çeviri becerilerini pekiştirmelerini ve çeviride hız kazanmalarını sağlamıştır. En çok dile getirilen faydalardan bir tanesiye bu etkinliğin sınava hazırlık konusunda öğrencilere yardımcı olduğudur. Önceden belirtildiği gibi bu aktivite türü öğrencilerin (küçük) sınavlara aşına olmasını sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Öğrencilerden alınan yorumlar doğrultusunda, aktivitenin hedeflediğini gerçekleştirdiği söylenebilir. Bu aktiviteyle ilgili yorum yapan öğrencilerin 6 tanesi açık bir şekilde bu aktivitenin sınava hazırlama ve karşılıklarına ne çıkacağını gösterme gibi faydaları olduğunu belirtmiştir. Buna ek olarak, 5 öğrenci aktivitede zaman sınırlaması olmasının hem sınava hazırlık açısından hem de genel olarak zaman yönetimi konusunda kendilerine yardımcı olduğunu söylemiştir. Bu öğrencilerden bir tanesi, yazılı metinden sözlü çevirideki zaman sınırlamasına uymakta güçlük çektiğinden sınav endişesi yaşadığını; ancak, söz konusu aktiviteler sayesinde zamanını daha iyi yönetmek için stratejiler geliştirebildiğini eklemiştir. Bu öğrenciyse ek olarak, 2 öğrenci daha bu aktivitenin heyecan yenme konusunda faydalı olduğunu belirtmiştir.

Bu aktivitenin faydalarına ek olarak, 2 öğrenci aktiviteyle ilgili öneriler sunmuştur. Öğrencilerden bir tanesi aktivitenin süresinin uzatılmasının iyi olacağını düşündüğünü belirtirken, diğeri aktivitenin daha kısıdan uzun metinlere doğru hem uzunlukları hem de aktivite sayısı artırılarak daha fazla uygulanması gerektiğini düşündüğünü söylemiştir.

4.4. Ders Dışı Yazılı Metinden Sözlü Çeviri Ödevleri

Yukarıda bahsedildiği gibi dersin ödevlerinin toplam 3 bölümü bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi haftanın konusuyla ilgili bir metnin İngilizceden Türkçeye ya da Türkçeden İngilizceye çevirisini kapsamaktadır. Ödevin bu kısmıyla ilgili öğrenci görüşleri genel anlamda olumlu olmuştur. Öğrencilerin yorumları doğrultusunda, çeviri ödevlerinin eğlenceli, öğretici, yararlı olduğu ve çok fazla zaman götürmediğinden ve zor olmadığından öğrencilerin motivasyonlarını olumsuz yönde etkilemediği söylenebilir. Çeviri ödevlerinin faydalarını ayrıntılandıran birden fazla öğrenci bulunmaktadır. Bunlardan 10 tanesi çeviri ödevlerinin, pratik olanağı sağlayıp bilgi ve becerilerini pekiştirmede ve kendilerini geliştirmede yardımcı olduğunu belirtirken, 2 tanesi ödevlerin farklı konular hakkında bilgi sahibi olmada yardımcı olduğunu dile getirmiştir. Çeviri ödevlerinin gelişimlerine katkısı olduğunu söyleyen öğrencilerden bazıları (3 öğrenci) bunun hız kazanma açısından olduğunu altını çizmiştir. Bu öğrencilerden bir tanesi ilk haftalarda ödev çevirileri 5 dakika kadar sürerken, dönem sonunda bu sürenin 2 dakikaya indiğini gözlemlediğini söylemiştir. Bir diğeryse ilk ödev çevirilerinde verilen süreyi aştığını; ancak, pratik yaptıkça çeviri sürecini daha kolay hale getirmenin yollarını keşfettiğini dile getirmiştir. Ödevlerin öğrencilere göre öteki faydaları şu şekildedir: 1) Ödev sıklığı, bir öğrencinin sözlü çeviriden uzaklaşmasını önlemiştir ve böylelikle, her hafta düzenli gelişim göstermiştir; 2) Bir öğrenci, ödevlerde öğrendikleri sayesinde yazılı metinden sözlü çeviri çalışmalarına, sınavlara ve ders içi etkinliklere daha donanımlı katılmıştır; 3) Ödevlerle ilgili olan haftalık tartışmalar ve alınan dönütler, bir öğrenci için ödevlerin havada kalmasını önlemiştir ve böylelikle, ödevler etkili ve geliştirici olmuştur. Bazı öğrenciler çeviri ödevleriyle ilgili olumsuz görüş bildirmiş olsa da bunların her bir tanesi olumsuz görüşlerine ek olarak en az bir olumlu görüş dile getirmiştir. Yine de olumsuz görüşleri ele almanın da faydalı olacağı düşünülmektedir. Örneğin, 2 öğrenci çeviri ödevlerinin faydalı olduğunu dile getirmiş olmalarına rağmen, sıklığından mustarip olduklarını da eklemiştir. Bir tanesi ödevlerin sayısının çok olmasının derse olan ilgisini artırmadığını söylerken, diğeri genel olarak bölümde ödevlerin çok sayıda olmasının ve sınav dönemlerinde ödevlerin sıklığının azaltılmamasının ödevlerin faydasını azalttığını söylemiştir. Bir öğrenci de ödev konularının her hafta farklı olmasının onu zorladığını; ancak, yeni kelimeler öğrenme açısından faydalı olduğunu söylemiştir. Bir başka öğrenciyse ödevlere zaman ayırmanın zor olduğunu ama yine de ödevler sayesinde, sözlü çeviri becerilerinin sürekli geliştiğini düşündüğünü belirtmiştir.

Ödevlerin terminoloji listesi hazırlama kısmıyla ilgili yorum yapan öğrencilerin neredeyse tümü benzer faydalar dile getirmiştir. Bu faydalar arasında, kelime dağarcıklarını genişleterek daha iyi çeviri yapma, terminoloji çalışması yapmayı öğrenerek iş hayatına hazırlanma, çevirmen için önemli bir konu olan birçok alanda daha geniş bilgiye sahip olma, araştırma yapma yeteneği geliştirme, kelimelerin hangi bağlamda nasıl kullanılması gerektiğini öğrenme ve kelimelerin akılda kalıcılığını sağlama bulunmaktadır. Bunlara ek olarak bir öğrenci, terminoloji listesi hazırlama kısmının onu ödev yaptığı gerçeğinden uzaklaştırdığını ve bunun, ilgisini artırdığını söylerken, bir başkası terminoloji çalışmalarının hem söz konusu ders hem de öteki çeviri dersleri için faydalı olduğunu dile getirmiştir. Öğrenciler ödevin bu kısmının faydalı olduğu konusunda hemfikir gibi görünmektedir. Yalnızca bir öğrenci, terminoloji listelerinin kendisi için işe yaramadığını ve daha

iyi kelime listeleri hazırlamayı öğrenmesi gerektiğini düşündüğünü belirtmiştir. Öte yandan, aktivitenin dersin en yararlı çalışmalarından biri olduğunu ve derslerde artırılarak kullanılmasını gerektiğini dile getiren öğrenciler de bulunmaktadır.

Dersin öz değerlendirme kısmıyla ilgili yorum yapan 10 öğrencinin görüşleri arasında ayrılıklar olmuştur. 6 öğrenci, ödevin bu kısmını farklı sebeplerden faydalı bulurken, 4 tanesi bu aktiviteyi faydalı bulmadıklarını dile getirmiştir. Aktivitenin faydaları arasında listelenenler şu şekildedir: 1) Öz değerlendirme aktivitesi, yapılan yanlışlıkların/çevirideki eksikliklerin farkındalığını sağlayıp düzeltilmesi gereken şeylerin anlaşılmasında yardımcı olmuştur; 2) Öz değerlendirme aktivitesi, daha önce görmedikleri türde farklı bir ödev içeriği olduğundan öğrencilerin ilgisini artırmıştır; 3) Öz değerlendirme aktivitesi, dönem boyunca yazılanların karşılaştırılması yoluyla kaydedilen gelişmeyi göstermede etkili ve bu şekilde, öğrencilerin özgüvenlerinin artmasında yardımcı olmuştur. Öte yandan, bazı öğrenciler derste zaten ödevlerin ve dolayısıyla, zorlanılan kısımların konuşulduğu gerekçesiyle bu aktiviteyi gerekli bulmadıklarını dile getirmişlerdir. Bir öğrenciyse, aktiviteyi “yeterli”; fakat, “sıkıcı” bulduğunu belirtmiştir.

4.5. Ders İçi Kelime Oyunları

Mentimeter.com platformu üzerinden oynanan kelime oyunları ile ilgili, toplam 15 öğrenci geri dönüşte bulunmuştur ve bu geri dönüşlerin hepsi olumlu yönde olmuştur. Öğrencilerin birçoğu (11 öğrenci) bu aktivitenin eğlenceli, motive edici olduğunu ve derse olan ilgiyi artırdığını düşündüklerini söylemiştir. Öğrencilerin bir kısmı da (7 öğrenci) , öğrenilen kelimeleri hatırlama/unutmama ve kelimelerin doğru yazılışını öğrenme konusunda aktivitenin etkili olduğunu düşünmektedir. Aktivitenin diğer faydaları arasında sayılan şeylerse, çekingenliği/gerginliği/stresi azaltmak, arkadaşça bir ortam sağlamak, rekabet ortamı oluşturmak, süreyle yarışıldığı için öğrencilerin hız kazanmasını ve yanlışlarını görmelerini sağlamaktır. Bu aktivitenin öğrenciler arasında çok sevildiğinin altını çizmek amacıyla 2 öğrencinin aktiviteyi derste en sevdikleri şeylerden biri olarak adlandırmaları ve 3 öğrencinin bu tür aktivitelerin her derste/ilerleyen dönemlerde yapılması ve sayısının artırılması gerektiğini söylemeleri verilebilir.

4.6. Haftalık Konuların Farklı Olması

Haftalık konuların farklı olması konusunda 14 öğrenci yorum yapmıştır ve bu yorumlar genellikle uygulamanın faydalı olduğu yönündedir. Öğrencilerin bu konu hakkında saydığı faydalar, farklı konularda terminolojiye hakim olmak, farklı konular bağlamında çeviri yaparken dikkat edilmesi gerekenleri öğrenmek, farklı metin ve konulara aşina olmak, çevirmenin sahip olması gereken geniş bilgi yelpazesini her hafta yeni bilgi ve konularla genişletmek, meslek hayatına benzer şekilde farklı konularla ilgili çeviri yaparak bu duruma hazırlık yapmak olarak özetlenebilir. Bunlara ek olarak, bazı öğrenciler farklı konu işlenmesinin motive edici yönünün altını çizmişlerdir. Bu doğrultuda 2 öğrenci farklı konuların (özellikle, her konuya hazır olmak amacıyla çalışıp yeni kelimeler öğrenmenin) derse olan ilgilerini artırdığını söylerken, 2 tanesi konu çeşitliliğinin derste taze tutup monotonluğu önlediğini dile getirmiştir. Benzer bir şekilde, bir öğrenci de bazı konuları daha kolay, bazılarınıysa daha zor bulmasının hoşuna gitmiş olduğunu belirtmiştir. Yukarıda belirtildiği

gibi, öğrenciler konu çeşitliliğini olumlu bulmuş olsalar da bazıları (4 öğrenci) bunun zorlayıcı olduğunu da söylemiştir. Örneğin, bir öğrenci farklı konuların araştırılmasının ve uygun kelime bulmaya çalışmanın öğretici olduğu gibi zor olduğunu da altını çizmiştir.

Bunlarla birlikte, konu hakkında öğrencilerden çeşitli öneriler de gelmiştir. Örneğin, bir öğrenci konu çeşitliliğinin daha da artırılmasının faydalı olabileceğini düşündüğünü belirtip noterde çalışılması durumunda karşılıklarına çıkabilecek metin türlerinin de incelenmesini önermiştir. Başka bir öğrenciyse, yine konu çeşitliliğinin artırılması gerektiğini söyleyip bunun ileride alacakları hukuk çevirisi, ekonomi metinleri çevirisi gibi derslere bir ön hazırlık olabileceğini eklemiştir. Ayrıca tek bir öğrenciden konuyla ilgili bir eleştiri gelmiştir: söz konusu öğrenci haftalık konuların farklı olmasının dersi sıkı sıkıya takip eden öğrenciler için avantaj; ancak, “konudan konuya atlanması”nın konuları pekiştirme açısından tartışılır olduğunu düşünmektedir.

Bir öğrenciyse farklı konular bağlamında öğretim elemanından alınan dönütlerin öneminden dem vurmıştır. Bu öğrenciye göre, farklı konularla ilgili metinlerdeki anlaşılmayan bölümler ve kelimeler konusunda sağlanan dönüt öğrencilerin kelime dağarcığını genişletmede ve neyin nerede kullanılması gerektiğini öğretmede faydalı olmuştur.

4.7. Dil İkiliğinin İki Yönlü Kullanımı (İngilizce>Türkçe, Türkçe>İngilizce)

Derste hem İngilizceden Türkçeye hem de Türkçeden İngilizceye çeviri yapılması konusunda toplam 11 öğrenci yorum yapmıştır. Öğrencilerin yorumları irdelendiğinde, derste söz konusu dillerin iki yönlü kullanımının önemli olduğu görülmektedir. Öğrenciler, bu uygulamanın öğretici, gerekli, faydalı, çeviri yeteneklerine/performanslarına katkı sağlayan doğru bir uygulama olduğunu dile getirmişlerdir. Öte yandan, 3 öğrenci Türkçeden İngilizceye çevirinin daha zor olduğunu belirtmişlerdir. Bunlardan 2 tanesi, bu yönde çevirinin daha zor olması sebebiyle Türkçeden İngilizceye olan çeviri çalışmalarına daha erken başlanması veya bu çalışmaların artırılması önerisinde bulunmuşlardır. Bunun aksine, Türkçeden İngilizceye çevirinin daha kolay olduğunu düşünen 3 öğrenci bulunmaktadır. Bu öğrencilerden bir tanesi, durumun onun için ufuk açıcı olduğunu, zira ileride Türkçeden İngilizce sözlü çeviriye odaklanabileceğini düşündüğünü eklemiştir.

Öğrencilerin yorumları doğrultusunda bu konuyla ilgili eklenebilecek öteki bulgular şu şekildedir: 1) 3 öğrenci ileride sektörde karşılıklarına sadece İngilizceden Türkçeye değil, aynı zamanda Türkçeden İngilizceye de çeviri görevleri çıkacağı için iki yönlü kullanımın önemli olduğunu altını çizmiştir. Bu öğrencilerden 2 tanesi, bu uygulamanın her iki dili de etkili ve akıcı kullanmalarına ve iki dil arasında daha hızlı ve kusursuz geçiş yapmalarına yardımcı olduğu gibi faydalar dile getirmiştir; 2) Türkçeden İngilizceye çeviri çalışmalarının, İngilizcedeki kelime sıralamasını öğrenmek konusunda ve iki dilin farklı yapılarını görme konusunda faydalı olduğunu söyleyen 2 öğrenci bulunmaktadır; 3) 2 öğrenci de bu uygulamanın eğlenceli ve ilgi artırıcı olduğunu düşünmektedir.

4.8. Diğer Yorumlar

Öğrencilerin yukarıdaki kategorilere ek olarak yaptığı bazı yorumlar irdelendiğinde, faydalı buldukları başka noktalar ve ek öneriler gibi tematik bir gruplandırma mümkün olmaktadır. Faydalı bulunan öteki noktalara bakacak olursak, bir öğrencinin “dönem boyunca da yapılan çeşitli aktiviteler ile” derse olan ilgisini koruduğunu dile getirdiği görülmektedir. Ayrıca birden fazla öğrenci, dersin öğretim elemanının öğrenci odaklı yaklaşımının ve “öğrencilerine karşı gösterdiği çabayla” dersin verimini ve derse olan ilgiyi artırdığını söylemiştir. Bu doğrultuda, bir öğrenci dersin öğretim elemanına çekinmeden “ders, okul ve sınavlar hakkında sorularını” sorabildiğini dile getirirken, başka bir öğrenci benzer şekilde öğretim elemanından açık, özenli cevaplar ve dönütler aldığını belirtmiştir. Başka bir öğrenciyse, öğretim elemanının derste tek tek öğrencilere seslenerek aktivitelere gönüllü olmalarını teşvik etmesi ve ders için açtığı e-mail hesapları gibi ayrıntularla dersi ciddiye aldığını göstermesinin kendini dersi dinlemeye teşvik ettiğini söylemiştir. Bir öğrenci de dönem başında derse önyargılı yaklaşmasına rağmen dersin öğretim elemanın desteğiyle ilerleme kaydettiğini belirtmiştir.

Öğrencilerin dersle ilgili verdiği önerilerse şu şekildedir: 1) Bir öğrenci dersin daha da geliştirilmesi adına öğrencilerin terminoloji sözlükleri hazırlanmasına teşvik edilmesini önermiştir; 2) Bir öğrenci dönemin son haftalarında ödev verilmeye devam edilmesinin öğrencilerin final sınavı öncesi performanslarının düşmemesi açısından faydalı olacağını düşündüğünü dile getirmiştir ve bir başka öğrenci de dersin bazı haftalar iki ödev vererek desteklenebileceğini düşündüğünün belirtmiştir; 3) Bir öğrenci, ödevlerin yapılırken kurallarına mutlaka uyulması gerektiğinin altını çizmiştir ve metinleri yazılı olarak çevirip okuyarak kayıt yapılmamasının gelişim açısından önemini vurgulamıştır.

5. DERS ÖNERİSİ

Bu çalışma “kısmen yazarın bir eğitimci olarak YMSC [yazılı metinden sözlü çeviri] eğitimi yöntemlerini geliştirme arzusu” (Lee, 2012, s. 697; yazarın çevirisi) kaynaklı olduğundan, yazılı metinden sözlü çeviri dersinin işleyiş şekli öğrencilerin dönütleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir ve dersin işleyiş hakkında önerilebilecekler şu şekildedir:

- Dersin veriliş biçimi: Görülen o ki dersin çevrim içi olarak işlenmesinin avantajları (örn. öğrenciler için daha az gerginlik yaratan bir ortam, internet kaynaklarına, sözlüklere kolay ulaşım v.b.) olduğunu düşünen öğrencilerin yanı sıra, dezavantajları (örn. dikkat ve ilgi sorunları, gerçek hayata yakın deneyim eksikliği, altyapı sorunları vb.) olduğu kanısında olan birçok öğrenci vardır. Bu açıdan bakılınca, tamamen çevrim içi bir modelden hibrit bir modelle dersi sürdürmenin daha verimli olabileceği sonucuna varılabilir. Bu doğrultuda, haftalık 3 saat olan bir dersin 2 saatinin çevrim içi, bir saatinin yüz yüze yürütülmesi önerilmektedir. 2 saatlik çevrim içi dersler sırasında, haftalık ödevlerin tartışması, kelime oyunları ve basit metinler üzerinden haftanın konusu üzerinden çeviri alıştırmaları yapılabilir. Bir saatlik yüz yüze derslerde haftanın konusuyla ilgili daha komplike metinler ya da ders içi süreli yazılı metinden sözlü çeviri ödevleri (in-class activity) yapılabilir. Böylelikle, Weber’in (1990, s. 50; yazarın çevirisi) altını çizdiği, yazılı metinden sözlü çeviri için gereken becerilerden biri olan “topluluk önünde konuşma yapma” becerisinin, haftada

bir kez yüz yüze derslerde öğrencilere, sınıf arkadaşları önünde çeviri yapma fırsatı sunmak suretiyle geliştirilmesi sağlanabilir.

- Derse aktif katılım ve dönüt: Öğrencilerin hepsi öğretim elemanından alınan dönütün önemini vurgulayıp faydalarını tartışmıştır. “Sözlü çevirinin etkileşimli doğasını” (Ko, 2008, s. 815; yazarın çevirisi) göz önünde bulundurunca, yazılı metinden sözlü çeviri gibi uygulamalı bir derste öğrencilere daha deneyimli bir çevirmen/öğretmen tarafından verilen dönütün öğrencilerin bu becerilerini geliştirme konusunda kritik bir role sahip olduğu yadsınamaz bir hale gelmektedir. Bu doğrultuda ve öğrencilerin görüşleri göz önüne alınarak, derste öğretim elemanının öğrencilere dönüt verebileceği ders içi aktiviteler, ders dışı ödevler vb. gibi aktivitelerin mutlaka eklenmesi gerektiği söylenebilir. Öğrencilerin derse aktif katılımını ve dolayısıyla, alacakları dönütü artırmak için derse bir değerlendirme kriteri olarak katılım notu eklenebilir.

- Ders içi süreli yazılı metinden sözlü çeviri ödevleri (in-class activity): Öğrencilerin yorumları doğrultusunda, bu aktivitenin faydalı ve etkili olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle, bu aktivitenin sayısı öğrenci önerileri doğrultusunda artırılıp dönem boyunca yüz yüze saatlerde sıklıkla uygulanabilir. Aktivitelere, daha kısa metinler için daha uzun süre verilerek başlanabilir ve dönem boyunca metinlerin uzunluğu artırılıp verilen süre kısaltılabilir.

- Ders dışı yazılı metinden sözlü çeviri ödevleri: Öğrencilerin yorumları doğrultusunda, verilen ders dışı ödevlerin, özellikle çeviri ve terminoloji listesi hazırlama kısımlarının, dönem boyunca sürmesi gerektiği düşünülmektedir. Yine öğrencilerin yorumları doğrultusunda, sınav dönemlerinde ödev sayılarının azaltılması önerilmektedir. Bu durum, öğrencilerin daha az yoğun olduğu tahmin edilen haftalarda birden fazla metin verilerek ve dönemin son haftalarında da ödevlere devam edilerek telafi edilebilir. Ödevlerin öz değerlendirme kısmıysa yapmak isteyen öğrenciler için opsiyonel bir hale getirilebilir ve dönem sonunda, gayri resmi kısa bir çevrim içi oturumda, öğrencilerin yazdıkları öz değerlendirmeler doğrultusunda gösterdikleri gelişmeler tartışılabilir.

- Ders içi kelime oyunları: Öğrencilerin yorumları incelendiğinde bu aktivitenin öğrenciler için hem eğitici olduğu hem de büyük bir motivasyon kaynağı olduğu anlaşılmaktadır. Bu açıdan bu aktivitenin haftalık hale getirilmesi önerilmektedir. Dersin çevrim içi saatlerinin birinde bir önceki haftanın konusuyla ilgili kelimeler üzerinden 10 dakikalık oyunlar oynanabilir.

- Haftalık konuların farklı olması: Öğrencilerin yorumları bu uygulamanın da faydalı olduğunu göstermektedir. Dersin verildiği sınıfın ihtiyaçlarına göre derste işlenen konuların çeşitliliği artırılabilir.

- Dil ikilisinin iki yönlü kullanımı: Öğrencilerin yorumları doğrultusunda, dil ikilisinin iki yönlü kullanımının önemli olduğu anlaşılırken, Türkçeden İngilizceye olan çalışmalara daha çok odaklanılmasının öğrenciler için faydalı olacağı görülmüştür. Bu, Türkçeden İngilizceye olan çeviri çalışmalarına daha erken başlama veya yapılan çeviri çalışmalarının (örn. ders dışı ve ders içi ödevler) sayısını artırma yoluyla yapılabilir.

- Diğer: Öğrencilerden her dönem, bu çalışma bağlamında yapıldığı gibi, dersin bileşenleriyle ilgili dönüt alınıp faydalı olan aktivitelerin tespiti yapılabilir. Yine aynı şekilde, öğrencilerin önerilerinin biriktirildiği bir veritabanı oluşturulabilir ve bu öneriler, dersi alacak yeni öğrencilerle

paylaşılabilir. Bu çalışma bağlamında öğrencilerden toplanılan raporlarda belirtilen terminoloji sözlükleri oluşturma ve ödevleri mutlaka kurallarına uyararak yapma gibi önerilere, dersi alacak öğrencilerin dönem başında ulaşmalarının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Raporlarda ayrıca, öğrenci odaklı yaklaşımı öğrencilerin takdirle karşıladığı görülmektedir. Bu yüzden, dersi verecek öğretim elemanlarının öğrencileri derse olabildiğince katacak çalışmalar oluşturmaları ve stratejiler geliştirilmesi önerilmektedir. Bu çalışma bağlamında ele alınan aktivitelerin yanı sıra, daha çekingen öğrencilerin derse katılımını sağlamak için, yüz yüze saatlerde öğrenci ikilileri oluşturarak çeviri yapmalarını sağlamak da uygulanabilecek aktivitelerden bir tanesi olabilir. Öğrenci yorumları doğrultusunda, aktivite çeşitliliğinin öğrencilerin motivasyonunu arttırdığı söylenebilir. Bu yüzden, öğretim elemanları farklı türde aktiviteleri kullanmaktan çekinmemelidirler.

SONUÇ

Bu çalışmada, Covid-19 sürecinde eğitimin çevrim içi olarak sürdürülmesi nedeniyle tasarlanan çevrim içi yazılı metinden sözlü çeviri dersinin çeşitli aktivitelerinin derse aktif olarak katılan öğrencilerin ilgileri, motivasyonları ve becerileri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Bunu yaparken, öğrenci odaklı bir yöntem kullanılarak öğrencilerden öz değerlendirme raporları şeklinde dönüt vermeleri istenmiştir. Öğrenci odaklı yaklaşımın bir parçası olarak öğrencilerin hem ders içeriği hakkında yazdıkları öz değerlendirme raporlarıyla öz yansıtma mekanizmalarını harekete geçirerek hem de dönem boyunca yapılan aktivitelerin bazılarında sorumluluk bilinciyle otonom olarak hareket etmeleri sağlanarak öğrencileri kılıcı rolünü üstlenmeye itmek hedeflenmiştir. Öğrencilerin dersin çeşitli aktiviteleri hakkında yorumları, hangi aktivitenin daha çok kullanılması gerektiğine dair görüşleri, nelerin motivasyonlarını artırdığıyla ilgili fikirleri, dersin hangi aktivitesine kendilerinin nasıl yaklaştıklarını açıklamaları ve diğer öğrencilerin nasıl yaklaşımları gerektiğine dair önerileri vb. kılıcı rollerini benimsemiş olduklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Öğrenciler, kendilerinden beklenildiği gibi kılıcı rollerini benimseyerek var olan ders modeliyle ilgili yorumlar yapmış ve modelin geliştirilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Öğrencilerin yorumları doğrultusunda yüz yüze de uygulanabilecek hibrit bir ders modeli geliştirilmiştir.

Her ne kadar dersi sunacak eğitim kurumunun imkânlarına göre ders üzerinde değişiklik yapılması gerekebilecek olsa da öğrencilerin yorumları doğrultusunda yüz yüze ders saatleriyle destekleyerek yazılı metinden sözlü çevirinin çevrim içi eğitiminin mümkün olduğu görülmektedir. Bu, Ko ve Chen'in (2011) sözlü çevirinin çevrim içi eğitimiyle ilgili çalışmalarının sonuçlarıyla tutarlıdır. Ko ve Chen (2011, s. 139) söz konusu deneysel çalışmalarında "sözlü çevirinin çevrim içi eğitiminin senkron siber sınıflar kullanılarak" mümkün olabileceği sonucuna varmışlardır. Sonuç olarak, yazılı metinden sözlü çevirinin (ya da sözlü çevirinin) çevrim içi yöntemler kullanılarak öğretilmesinin öğrencilere, eğitmenlere ve eğitim kurumlarına çeşitli fırsatlar sunacak bir yöntem olduğu düşünülmektedir. Her eğitimci, kendi eğitim kurumunun imkânlarına ve öğrencilerinin ihtiyaçlarına göre önerilen modeli değiştirerek kullanabilir. Öte yandan, önerilen model derse katılım zorunluluğunun olmadığı Covid-19 döneminde verilen derse katılan öğrencilerin yorumları

doğrultusunda geliştirildiğinden, modelin etkinliğinin derse katılım zorunluluğu olan bir dönemde tekrar denenerek test edilmesi uygun olacaktır.

KAYNAKÇA

- Alan, Cihan (2020). "Processing Garden-Path Sentences in Sight Translation: An Experimental Study". *Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi*, 29: 1-16.
- Bandura, Albert (1999). "Social Cognitive Theory: An Agentic Perspective". *Asian Journal of Social Psychology*, 2(1): 21–41.
- Campbell, Elizabeth (2012). "Teacher Agency in Curriculum Contexts". *Curriculum Inquiry*, 42(2): 183–190.
- Carr, Silvana E. ve Dini Steyn (2000). "Distance Education Training for Interpreters. An Insurmountable Oxymoron". *The Critical Link 2: Interpreters in the Community*. Editörler: Roda P. Roberts, Silvana E. Carr, Diana Abraham ve Aideen Dufour. Amsterdam/Philedelphia: John Benjamins.
- Doğan, Aymil (1996). "Yazılı Metinden Sözlü Çeviri ve İlgili Eğitim Programı İçin Bazı Öneriler". *Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi*, 6: 25-34.
- Ersözlü, Elif (2005). "Training of Interpreters: Some Suggestions on Sight Translation Teaching". *Translation Journal*, 9(4): <https://translationjournal.net/journal/34sighttrans.htm> [Erişim Tarihi: 11.12.2022].
- Gillham, Bill (2000). *Case Study Research Methods*. London: Continuum.
- Kansu-Yetkiner, Neslihan vd. (2014). "Sözlü Çeviride Kip Kaydırmalarına Dizgeci İşlevsel Dilbilgisi Çerçevesinde Bütüncü Temelli Bir Yaklaşım". *Dilbilim Araştırmaları*, 1: 81-102,
- Kansu-Yetkiner, Neslihan (2015). "Yazılı Metinden Sözlü Çeviride Akıcsızlık ve Duraklar: Öğrenci Odaklı Bütüncü Temelli Bir Yaklaşım." *Hacettepe Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 32(2): 105-120.
- Ko, Leong (2006). "Teaching Interpreting by Distance Mode: Possibilities and Constraints". *Interpreting*, 8(1): 67 – 96.
- Ko, Leong (2008). "Teaching Interpreting by Distance Mode: An Empirical Study". *Meta: Journal des traducteurs*, 53(4): 814–40.
- Ko, Leong ve Nian-Shing Chen (2011). "Online-Interpreting in Synchronous Cyber Classrooms". *Babel*, 57(2): 123–143.
- Krapivkina, Olga A. (2018). "Sight Translation and its Status in the Training of Interpreters and Translators". *Indonesian Journal of Applied Linguistics*, 7(3): 695-704.
- Larsen-Freeman, Diane (2019). "On Language Learner Agency: A Complex Dynamic Systems Theory Perspective". *Modern Language Journal*, 103: 61– 79.
- Lee, Jieun (2012). "What Skills Do Student Interpreters Need to Learn in Sight Translation Training?". *Meta: Journal des traducteurs*, 57(3): 694-714
- Li, Xiangdong (2015). "Designing a Sight Translation Course for Undergraduate T&I Students: From Context Definition to Course Organization". *Revista Espanola de Linguistica Aplicada*, 28: 169-198.

- Matsumoto, Yumi (2021). "Student Self-Initiated Use of Smartphones in Multilingual Writing Classrooms: Making Learner Agency and Multiple Involvements Visible". *The Modern Language Journal*, 105(1): 142-174.
- Moeketsi, Rosemary and Kim Wallmach (2005). "From Sphaza to Makoya!: A BA Degree for Court Interpreters in South Africa". *Journal for Speech, Language and the Law: Forensic Linguistics*, 12: 77-108.
- Obidina, Veronika (2015). "Sight Translation: Typological Insights into the Mode". *Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences*, 8: 91-98.
- Oktar, Lütfiye vd. (2016). "A Learner Corpus based Approach to Explication in Interpreting Studies". *Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi*, 21: 21-36.
- O'Lawrence, Henry (2005). "A Review of Distance Learning Influences on Adult Learners: Advantages and Disadvantages". *Proceedings of the 2005 Informing Science and IT Education Joint Conference*.
- de Oliveira, Mayra Martins Santana vd. (2018). "Distance Education: Advantages and Disadvantages of the Point of View of Education and Society". *Dialogia*, 29: 139-152.
- Oxford, Rebecca L. (2003). "Toward a More Systematic Model of L2 Learner Autonomy". *Learner Autonomy Across Cultures: Language Education Perspectives*. Editörler: David Palfreyman ve Richard Smith. New York: Palgrave Macmillan.
- Pöchhacker, Franz (2004). *Introducing Interpreting Studies*. London/New York: Routledge.
- Radu, Florin vd. (2011). "The Advantage of the New Technologies in Learning". *Proceedings of the 10th WSEAS International Conference on Artificial Intelligence, Knowledge Engineering and Data Bases*.
- Al Rawashdeh, Alaa Zuhir vd. (2021). "Advantages and Disadvantages of Using e-learning in University Education: Analyzing Students' Perspectives". *Electronic Journal of e-Learning*, 19(3): 107-117.
- Sampaio, Glória Regina Loreto (2007). "Mastering Sight Translation Skills". *Tradução & Comunicação*, 16: 63-69.
- Şulha, Pelin (2014). "A Study on the Problems Encountered in Sight Translation". *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(3): 1-13.
- Taub, Michelle vd. (2019). "The Agency Effect: The Impact of Student Agency on Learning, Emotions, and Problem-Solving Behaviors in a Game-based Learning Environment". *Computers & Education*, 147: 1-19.
- Thawabteh, Mohammad Ahmad (2015). "Difficulties of Sight Translation: Training Translators to Sight Translate". *Current Trends in Translation Teaching and Learning E*, 2: 171-195.
- Weber, Wilhelm K. (1990). "The Importance of Sight Translation in an Interpreter Training Program". *Interpreting: Yesterday, Today, and Tomorrow*. Editörler: David Bowen ve Margareta Bowen. Amsterdam: John Benjamins.

BATI

EDEBİYATINDA AKIMLAR

editör
OKTAY YİVLİ

HATİCE FIRAT
YASEMİN MUMCU
OKTAY YİVLİ
OĞUZHAN KARABURGU
BERNA AKYÜZ SİZGEN
NİLÜFER İLHAN

ÜMMÜHAN TOPÇU
SEFA YÜCE
HANİFİ ASLAN
METİN AKYÜZ
MEHMET SÜMER
YAKUP ÖZTÜRK

Prof. Dr. Önder Göçgün

TİYATRO DENEN HAYAT SAHNESİ

PROF. DR. ÖNDER GÖÇGÜN

Türk Tasavvuf Şiiri

AÇIKLAMALI VE YORUMLU ÖRNEKLERLE

MODERN TÜRK EDEBİYATI

editör
OKTAY YİVLİ

MUHARREM DAYANÇ
OKTAY YİVLİ
MACİT BALIK
MAHMUT BABACAN
SEVİM ŞERMET

YASEMİN MUMCU
BEDİA KOÇAKOĞLU
NİLÜFER İLHAN
MAKSUT YİĞİTBAŞ
SELAMİ ALAN

